



Aamunavaus globaalista rauhantyöstä

Hyvää huomenta!

(Tänään/tällä viikolla vietetään Yhdistyneiden kansakuntien julistamaa kansainvälistä rauhanomaisen yhteiselon päivää [16.5.] / rauhanpäivää [21.9.] / väkivallattomuuden päivää [2.10.])

Yhdistyneet kansakunnat eli lyhyemmin YK on maailmanlaajuinen yhteistyöjärjestö, johon kuuluu 193 jäsenvaltiota. Järjestö perustettiin toisen maailmansodan jälkeen tavoitteenaan uusien sotien estäminen ja kansainvälisen rauhan edistäminen. Nykyään YK pyrkii edistämään valtioiden välisen rauhan lisäksi myös valtioiden sisäistä yhteiskuntarauhaa, ihmisten arjen turvallisuutta ja yhteiskunnallisten instituutioiden oikeudenmukaisuutta.

Yksi YK:n keskeisistä tehtävistä on järjestää rauhankeskusteluja aseellisten konfliktien osapuolten välille. Onnistuneet rauhankeskustelut johtavat rauhansopimuksen solmimiseen. Tie kestävään rauhaan on kuitenkin pitkä ja vaatii suuria ponnistuksia vielä onnistuneen rauhantekemisen jälkeenkin. Rauhanrakentamisella tarkoitetaan kaikkea sellaista konfliktin jälkeistä toimintaa, jolla pyritään vakauttamaan yhteiskuntaa ja estämään konfliktin uudelleenpuhkeaminen.

Suomi on tukenut rauhanrakentamista esimerkiksi Nepalissa, joka on Himalajan etelärinteellä, Kiinan ja Intian välissä sijaitseva pieni, mutta sitäkin monikulttuurisempi valtio. Nepalilainen väkiluku on 31 miljoonaa, mutta alueella puhutaan jopa yli sataa eri kieltä ja harjoitetaan monia eri uskontoja, joista hindulaisuus on kaikista yleisin. Nepalilaisella alueella on elänyt vuosituhsien saatossa lukemattomia eri kansoja, ja henkeäsalpaavan kauniin luonnon lisäksi nepalilaiset voivatkin olla ylpeitä monimuotoisesta ja rikkaasta kulttuuriperinnöstään.

Kuitenkin myös monia haasteita riittää ratkottaviksi. Noin viidesosa Nepalilaisesta väestöstä elää äärimmäisessä köyhyydessä, ja syrjintä esimerkiksi sukupuolen, kastin, etnisyyden ja vammaisuuden perusteella on valitettavan yleistä. Nepalissa puhkesi sisällissota, kun monarkiaa vastustanut maolainen kommunistipuolue julisti kansansodan maan kuninkaallista hallitusta vastaan vuonna 1996. Kymmenvuotinen sisällissota, joka

vaati verokseen yli 17 000 ihmisen hengen, päättyi vuonna 2006 solmittuun rauhansopimukseen. Sopimuksen myötä kuningasvallasta luovuttiin ja Nepal julistettiin demokraattiseksi liittotasavallaksi.

Nepalissa on tehty pitkäjänteistä rauhanrakentamistyötä sodan päättymisen jälkeen. Suomi on tukenut esimerkiksi Nepalín kansallista ihmisoikeuskomissiota konfliktin aikaisten ihmisoikeusrikkomusten tutkimisessa sekä Nepalín rauhanrahastoa, jonka tehtäviin on lukeutunut muun muassa entisten maolaistaistelijoiden kuntouttamista ja konfliktista kärsineiden yhteisöjen tukemista. Lisäksi Suomen opetusministeriö oli mukana merkittävässä projektissa, jossa rauhankasvatus sisällytettiin Nepalín peruskoulun opetussuunnitelmaan.

Myös peruspalveluiden, kuten puhtaan veden ja terveydenhuollon, saatavuuden takaaminen kaikille on keskeinen osa rauhanrakentamista. Etenkin syrjittyjen ihmisryhmien elinolojen parantaminen ja heidän vaikuttamismahdollisuuksiensa vahvistaminen on ollut tärkeää kestävän rauhan saavuttamisen kannalta Nepalissa, sillä köyhyys ja monenlainen sosiaalinen eriarvoisuus toimivat maaperänä sisällissodan syttymiselle ja leviämiselle erityisesti syrjäisellä maaseudulla.

Eriarvoisuuden puuttuminen ja positiivisen rauhan ylläpitäminen ovatkin tehokkaita keinoja ennaltaehkäistä väkivaltaisia konflikteja kaikkialla maailmassa. Positiivisen rauhan kriteereitä ovat esimerkiksi hyvin toimiva hallinto, resurssien tasainen jakautuminen, ihmisoikeuksien toteutuminen, vapaa tiedonvälitys ja vähäinen korruptio.

Miten hyvin positiivinen rauha toteutuu Suomessa sinun mielestäsi? Entä millaisin keinoin jokainen meistä voi edistää yhteiskuntarauhaa? Voitte keskustella aiheesta hetken aikaa pienryhmissä tai parin kanssa.

Hyvää ja rauhanomaista koulupäivää kaikille!